

AKTUALNO VPRAŠANJE

Okrajnemu sindikalnemu svetu smo v zvezi s povišanjem plač postavili tile dve vprašanji:

Ali ima sindikat kakšno stališče o tem, kako naj bi podjetja razdelila 7% povišanje osebnih dohodkov?

Podjetja lahko o tem, kako bodo razdelila 7% dodatek, sama odločajo in lahko ta sredstva uporabijo za od-

pravljanje neskladnosti v tarifnih pravnilih.

Mnenje sindikata pa je, da bi bila najprimernejša sledeča razdelitev: vsak zaposleni naj dobi po 700 din, ostanek pa naj se razdeli v enakem odstotku po tarifnih postavkah.

Ali mislite, da bi bilo primerno, če bi se ves 7% dodatek razdelil v enakih zneskih vsem zaposlenim v podjetju?

V nekaterih podjetjih so sicer bile take težnje, pravimo jim tudi »uravnilovke«, ki so neprimerne, ker bi se tako še bolj zmanjšali razponi med tarifnimi postavkami, kar bi negativno vplivalo tako na kvalificiran in visokokvalificiran kader kot na nekvalificirane delavce, ki bi imeli še manjši interes za napredovanje.

AKTUALNO VPRAŠANJE

Naklo, 11. oktobra.

Danes ob 8. uri zjutraj je bila v Naklem otvoritev skladišča za semenski krompir, ves dan pa je trajal sejem plemenske živine ter razstava jabolk in krompirja. Ob otvoritvi je govoril predsednik OZZ Kranj Vinko Hafner.

Skladišče in okolica sta bila danes lepo okrašana z mlaji, venci in zastavami. Stavba je bila pred kratkim lepo pobeljena, tako da je zdaj dokončno izgotovljena. V njej so veliki prostori za skladišča in za premovalne živine. Tu bo tudi sedež Okrajnega osemenjevalnega servisa.

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI, ST. 79 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 13. OKTOBRA 1958

Ukrepi za zaščito potrošnikov

Neopravičene podražitve

Samo točne kalkulacije lahko opravičijo spreminjanje cen - Šablonska podražitev moke in kruha - Okoriščanje pri slaščicah in kavi - Naloge potrošniških svetov in vseh organizacij

Ko smo prvega oktobra zjutraj zvedeli za nekatere spremembe cen in tudi nagrajevanja delavstva, je marsikdo za trenutek obrtnel. Toda koj je bilo jasno, da so bili ti ukrepi namenjeni samo za izboljšanje življenjske ravni našemu delovnemu človeku.

Tudi te dni je še zmeraj veliko govora o teh spremembah. V delovnih kolektivih se razgovarjajo, kako naj bi jim pravičnejše razdelili določeno vsoto, namenjeno za povišanje prejemkov. Med potrošniki nasploh, zlasti med gospodinjami pa je govor o podražitvah, katere opazijo sem ter tja po trgu, v trgovinah, gostiščih in tudi v obrtniških delavnica.

Na splošno so potrošniki povsod po naših delavskih središčih pravilno razumeli nove cene. To je opaziti na Jesenicah, v Škofji Loki, Trzinu, v Kranju in drugod. Prav tako pa so potrošniki že reagirali na nekatere tendence k splošnim podražitvam iz neopravičenih vzrokov.

Na kranjskem trgu

Čeprav megleno in dolgočasno petkovo jutro, je bilo na kranjskem trgu vendarle živahno. Kmetice iz Zabnice, Bitnja, iz Cerkelj, Šenčurja in Vogelja so z velikimi košarami zavzele vse stojnice. Nekatere so celo iz Trstenika. Zakaj ne nosijo blago raje v Trzin, kjer pravijo, da je celo dražje? Baje za Trzin ni tako dobrih zvez.

Gospodinje hodijo od pulta do pulta, ogledujejo sadje, solato, krompir, sprašujejo o cenah in strokovno ocenjujejo kvaliteto.

Nikjer ni bilo slišati pripomb o cenah. Bile so nespremenjene. Jabolka so bila celo po 15 din. Največ prodajalk je zahtevalo

maknil kazalec čez deseto in je bilo zmeraj manj kupcev, so postajale prodajalke še živahnejše. Že zdaleč so klicale gospodinje, hvalele svoje blago. Pravi trg, kjer so cene ravnajo po ponudbi in povpraševanju.

Starejša prodajalka pozuja rdečo peso. Tam nekje od Mednega jo je prinesla. Prava egipčanska. Samo 30 dinarjev. Toda pri drugih prodajalkah je bila pesa še cenejša. Tudi jajčka je samo ena prodajala po 24 dinarjev. Vse druge so jih ponujale po 23 din. Toda v trgovini so po 21 din.

Edino blago, ki se je podražilo je čebula. Prodajalke so jo držale po 80 dinarjev. Pred časom pa je bila po 70. Toda, kot pravijo, kaj kmalu jo bodo po trgovinah dobili večje količine iz skladišč in cene se bodo tudi na prostem trgu spet ustalile.

V nekaterih škofjeloških slaščičarnah so kar na lepem dvignili ceno posameznim slaščicam po 5 dinarjev. Ko so jim zaradi podražitve prigovarjali, so opravičevali to početje, češ, da se je podražil sladkor. Tudi če bi upoštevali matematično podražitev zaradi višje cene sladkorja, bi to morda bilo pri kosu torte le za 50 para ali dinar. Občinski organi so, seveda, podobne neopravičene primere podražitve takoj preprečili.

Podobni poskusi so bili ponekje tudi, da bi podražili turško kavo, in sicer spet kar za 5 dinarjev; od 35 na 40 din. V mlečni restavraciji v Kranju so prav tako podražili čaje in turško. Res, v tem primeru gre še zmeraj za znosno ceno, kajti po novi ceni je turška 30, čaj z rumom 25, z limono 30 itd. Kljub temu pa je tudi za tako podra-

gogačic ter žemelj niso povsod opravičene.

Z jeseniške pekarnice so sporočili, da so tam hkrati s podražitvijo žemelj za 1 dinar povečali njeno velikost, tako da danes 15 žemelj tehtaja kilogram.

Toda to še ni ekonomsko utemeljeno. Še bolj čudno je, da so na Jesenicah ob tej priliki podražili peko kruha. Za doma zameseni kruh so podražili ceno peke, za kar ni nobenega opravičila v okviru sedanjih sprememb.

So pogoji za pocenitev?

Na posvetovanju, ki je bilo pri OLO v soboto dopoldne s predstavniki iz vseh občin, so kritično pretresali stanje cen. Kot so v osnovi ugotovili, nobeno šablonsko poviševanje cen ni opravičeno. Cena moke je bila že pred sedanji spremembi pri nas znatno višja kot drugje. Zato ni opravičljivo, da se avtomatično dvigne za 4 dinarje po kilogramu, kot to v osnovi predvidevajo navodila. Zlasti to ne sme veljati za kruh. Toda če je ekonomsko opravičeno, da smejo dvigniti ceno kruha oziroma moki za 2 ali 3 dinarje, naj bi to pokazala ekonomska analiza poslovanja mlevskih oziroma pekarskih obratov in podjetij. Občinski odbori bodo zahtevali take analize. Povsod, kjer povečanje ne bo na tej osnovi utemeljeno, bodo morali s cenami znova nazdol.

Občinski odbori bodo tudi predpisali najvišje maloprodajne cene za nekatere vrste blaga, da bi preprečili vsako zviševanje cen. Cene mesu, kot pravijo v Škofji Loki in tudi na Jesenicah, bodo tudi znižali, ker so za to vsi pogoji.

Razen ObLO in njihovih organov naj bi pri nadziranju cen sodelovali vsi potrošniški sveti, množične organizacije — vsak potrošnik. Tudi o nalogah sindikalnih organizacij nam je predsednik Okrajnega sindikalnega sveta tovariš Andrej Verbič takole pojasnil:

»Oblastveni organi kontrolirajo gibanje cen, vendar bodo pri tem morali aktivno sodelovati vsi člani sindikata. Sindikalne podružnice morajo kontrolirati cene v svojih podjetjih, posamezniki pa naj prijavljajo vsako povišanje, ki so ga zapazili, občinskimi sindikalnim svetom, ki bodo intervenirali in zahtevali najstrožje kazni za one, ki bodo zviševali cene. Torej je nivo cen odvisen v prvi vrsti od nas samih!«

K. M.

CENIN		CENIN	
KG	DIN P	KG	DIN P
Sladkor	400	Moka 1000	360
" "	185	" 600	720
Maslo	360	" 1100	610
" "	355	Žetob. ps.	780
Olje	280	Testarice	1100
koncentrat	310	" jajc	160
Kis smet	80	" pak.	110
" vashi	90	" "	600
Sol mesa	42	Manuelado	1100
" sira	45	" mare	250
Milo pra	40	Pirija	1100
Milo zap.	210	" "	110
Parlet	340	Prizal	280
		Sala	172
		Kava	1100

V KZ PREDOSLJE TEŽAVE S ČLANI

Upravni odbor Kmetijske zadruge v Predosljah si prizadeva pridobiti toliko novih članov, da bi lahko volili zadružni svet. V nedeljo so imeli sejo, kjer so sklenili, da bodo še enkrat zadružniki, in jih skušali pridobiti vse kmete, ki še niso bili. Naleteli pa so na veliko nezamevanje. Za članstvo v zadruzi se je sicer prijavilo 9 kmetov (5 v Predosljah in 4 na Suhl), vendar se število zadružnikov s tem zveča od dosedanjih 68 šele na 77, kar je za volitev zadružnega sveta še vedno premalo. Nekateri kmetje na zadružno gospodranje še vedno gledajo z velikim nezaupanjem. To je delno posledica slabega

gospodarjenja KZ Predoslje pred leti in delno strah pred obdelovalnimi zadrugami.

Na področju zadruge v Predosljah je vseh kmetov 110 do 115. Na občni zbor, ki ga bodo imeli verjetno prihodnjo nedeljo, bodo povabili vse kmete — nezadružnike in jih s konkretnimi primeri skušali prepričati, da je le v zadrugi možen njihov nemoten napredek, ki bo v korist predvsem njim samim.

V razgovoru je predsednik KZ Predoslje izrazil željo, da bi se njihovi zadrugi morale priključiti vasi Bobovk, Tatinc in Ilovka. S tem bi gospodarsko področje njihove zadruge predstavljalo zaokroženo enoto. 3-

20 dinarjev za kilogram, le nekatere, ki so trdile, da so njihova jabolka res »izbrana in lepa« so hotele 25 dinarjev. Orehi so se baje pocenili za 10 dinarjev. Nekaj kmetov jih je prodajalo po 70, druge po 80 dinarjev. Še pred 14 dnevi, pravijo one, so bili po 90 dinarjev. Ko se je po-

Po kavarnah in pekarnah

Čeprav na trgu ni bilo bistvenih sprememb cen, zlasti ne sprememb k podražitvi, so potrošniki upravičeno kritizirali podobna stremjenja v drugih dejavnostih.

žitev potrebna ekonomska utemeljitev.

Tudi pekarnice so brez potrebne utemeljitve podražile kar čez noč svoje izdelke, kar bodo še morali opravičiti. Razen kruha so podražili tudi kekse, in sicer od 20 do 30 dinarjev po kilogramu. Tudi nove cene prest in

gorenjski obveščevalec

MALI OGLASI

Prodajna kotel za žganjekuho in motorno kolo Moskito 38 cc...

denarja. Poštenega najditelja Prodam koza. Ljubljanska c. 29, 1777

OBJAVE

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 10., 13., 15., 17., 22. in 22.55 uri...

PONEDELJEK, 13. OKTOBRA 8.05 Orkestralna matineja. 9.20 Poje mladinski mešani zbor...

TOREK, 14. OKTOBRA 8.05 Poje Ljubljanski vokalni oktet. 8.40 Potopisi in spomini...

SREDA, 15. OKTOBRA 8.05 Lahka glasba. 9.00 Jezikovni pogovori ponovitev...

Pesmi iz Slovenske Benedicije. 18.00 Kulturna kronika. 18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih...

ČETIRTEK, 16. OKTOBRA 8.40 Potopisi in spomini - Ernst Schnabel: Intervju z našo zemljo. IV.

PETEK, 17. OKTOBRA 8.05 Od arije do arije. 9.40 Kmečka godba vam igra. 11.00 Za dom in žene.

SOBOTA, 18. OKTOBRA 8.05 Mladina pojek - Obisk v Domžalah. 9.30 Prelistajmo naš zabavni album...

PARTIZAN STRAZIŠCE KRANJ prireja PLESNE VAJE s pričetkom 19. oktobra 1958

KINO

STORŽIC KRANJ, 13. oktobra ob 16., 18. in 20. uri ameriški vstavision film NAJHITREJSI REVOLVERAS ZMAGUJE...

GIBANJE PREIVALSTVA

NA JESENICAH Poročili so se: Anton Langus, tov. delavec in Stefanija Zor, bolničarka...

Ob občnih zborih kmetijskih zadrug ODPRIMO VRATA ŽENAM

Žene zaradi preobremenjenosti in zastarelih nazorov ne sodelujejo in ne odločajo v upravljanju

Te dni so se začeli v našem okraju občni zbori Kmetijskih zadrug. Zadržniki razpravljajo o dosedanjem delu zadrug, njihovih problemih, sprejemajo nova pravila in kandidate za zadržne svete...

V Železnikih gradijo zdravstveni dom

Prebivalstvo Solške doline je že dalj časa težilo za tem, da se v centru doline, to je v Železnikih, zgradi prepotreben zdravstveni dom.

POTREBNI STA DEJANSKA POMOC IN KONKRETNA AKCIJA

Otroci višjih razredov osemletne šole z Bohinjske Bele že vsa leta odkar obstaja osemletka v Bohinjski Bistrici, obiskujejo to šolo...

Letos nad 2300 turistov preko laškega letališča

Letošnjo turistično sezono je potovalo preko laškega letališča okrog 2300 domačih in tujih turistov. Ze lani je bila namreč vzpostavljena dvakrat na teden letalska zveza z Beogradom...

Sindikati za študij gradiva VII. kongresa

Sindikalne organizacije pripravljajo študij gradiva iz VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Organizirane bodo študijske grupe, kjer se bodo delavci lahko seznanili s programom ZKJ...